

års periode. Disse bestemmelser udelukker derimod ikke, at et land i givet fald vil kunne udtræde af Fællesskaberne efter gensidig overenskomst, eller hvor dette er berettiget i kraft af folkerettens almindelige regler om ændrede forudsætninger.

Bestemmelserne om traktaternes varighed udelukker heller ikke, at beføjelser i kraft af Grundlovens § 20 kan overlades til EF's institutioner. Efter ordlyden af Grundlovens § 20 er en folkeretlig adgang til ensidig og vilkårlig opsigelse ikke nogen betingelse for, at beføjelser kan overlades en international organisation. Beføjelserne, der overlades EF's institutioner, kan derimod efter dansk statsret trækkes tilbage ved vedtagelse af en almindelig lov herom, og forfatningskommissionens bemærkning herom tager alene stilling til dette spørgsmål.

De beføjelser, EF's institutioner har fået tillagt, er fastlagt i de i lovforslagets § 4 nævnte traktater m.v., der er optaget som bilag 1 og 2 til loven.

Herved er Grundlovens krav om, at beføjelser kan overlades i nærmere bestemt omfang, opfyldt.

I medfør af EØF-Traktatens artikel 235 kan Rådet i visse tilfælde med enstemmighed vedtage passende forskrifter, såfremt en handling viser sig påkrævet for at virkeliggøre et af Fællesskabets mål inden for fællesmarkedets rammer.

Udvalget har stillet spørgsmål til udenrigsøkonomiministeren om forståelsen af de begrænsninger, som gælder for anvendelsen af denne bestemmelse. På grundlag af udenrigsøkonomiministerens svar, der er optrykt i bilag 2, finder flertallet, at Grundlovens betingelser også er opfyldt for denne bestemmelses vedkommende.

De bestemmelser, som er omfattet af lovforslagets § 3, skal umiddelbart anvendes af danske retsanvendende myndigheder. Det samme gælder i kraft af Grundlovens § 20 forordninger, som efter Danmarks tiltrædelse bliver vedtaget i EF. Grundlaget for

anvendelsen af fællesskabsretten i Danmark vil således være lovforslagets § 3 og Grundlovens § 20. Spørgsmålet vedrørende fællesskabsrettens forrang vil efter flertallets opfattelse kunne løses på grundlag af disse bestemmelser og dansk rets almindelige regler om forholdet mellem dansk og international ret.«

I øvrigt henvises til Justitsministeriets redegørelse af juli 1972 for visse statsretlige spørgsmål i forbindelse med dansk tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber, offentliggjort i Nordisk Tidsskrift for international ret, 1971, vol. 41 og senest fremsendt til Markedsudvalget som bilag til besvarelsen af 28. november 1991 af spørgsmål nr. 13 vedrørende overvejelser om forholdet mellem Grundlovens § 20 og Rom-Traktatens art. 235.

2. Med hensyn til spørgsmålet om suverænitetsafgivelse i forbindelse med Danmarks ratifikation af EF-pakken (Europæisk fælles Akt) i 1986 kan oplyses følgende: Af bemærkningerne til lovforslaget af 12. marts 1986 fremgår:

»Ved tiltrædelsen af Den Europæiske fælles Akt overdrages ikke nye beføjelser, som efter Grundloven tilkommer rigets myndigheder. Der sker derimod en række ændringer af de mere specifikke vilkår for institutionernes udøvelse af deres beføjelser. Optagelse af Den Europæiske fælles Akt i § 4 sikrer derfor, at der ikke opstår tvivl om, at institutionerne også med virkning for Danmark kan udøve de beføjelser, som er beskrevet i de grundlæggende traktater med de ændringer, som gennemføres ved Den Europæiske fælles Akt.«

Dette er bekræftet i besvarelsen af 7. maj 1986 af Markedsudvalgets spørgsmål af 6. maj 1986 vedrørende Grundlovens § 20 m.v. samt i notits af 16. maj 1986, fremsendt samme dag til Markedsudvalget indeholdende kommentarer til skrivelse af 14. maj 1986 fra Folkebevægelsen mod EF.